

8/2
40

1978 ԱՄԵՐԻԿԱ N 1

ԱՄԵՐԻԿԱ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՐԱ

ზემოაგში

ცხვრა ლალიძე

მოფრიდებს თოვლის ფიფქი,
ფრი-ფრი-ფრიდიდ...
ცის საცერი სორხოშელის
ფეხილიდითა სცრის.
მოზუშნებს ცაფი ქარი,
ქრის-ქრის-ქრიდის...
და ბეღურა ჩეუნს ღობეზე
აბუზელი თრთის.

პაპაჩემის ხერანი

ნორა ჭავანაძე

ბაბაჩემი სოფელშია,
არის სოფლის ბურჯი,
რომ ჩამოვა, ჩამოიტანს
წევნთვის საუსე სურჯინს.
წევნთვის საუსე სურჯინს.

მეორეში — ტბილი ქვერი,
შესხლი, კომში, ვაჭლი.
ოუმცა ცოტა მობეისუცდა,
საბრული უჭირს,
ჩატრამ მაინც არ იძორებს
წევნთვის საუსე სურჯინს.

60

გურიაშ განთავი

60

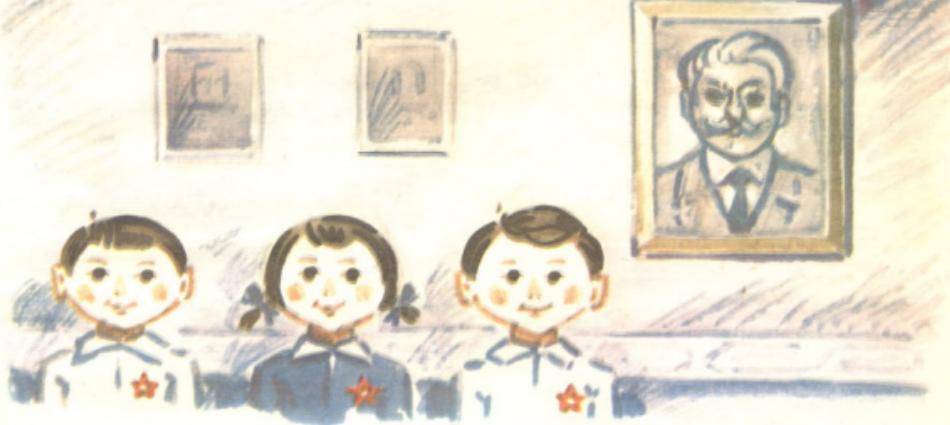
„სწორება კომუნისტიზმი!“

„სწორება კომუნისტიზმი!“ ასე ეწოდება საქართველოს ახალგაზრდა თაობის გადაძახილს: კომკავშირელები ერთმანეთს ეჯიბრებიან,— თუ ვინ უკეთ იშრომებს, შექმნის დოვლათს, გაზრდის სამშობლოს ბარაქას.

ვალდებულებების ასაღებად ერთმანეთის პირისპირ პიონერთა რაზმელებიც დადგნენ, გადაძახილში ისინიც ჩაებნენ.

კომუნისტებს ოქტომბრელებიც უსწორებთ მხარს. თქვენი ვარსკვლავიც ეჯიბრება თანატოლებს. ოქტომბრელები ნიბათს უმზადებთ კომკავშირის სახელოვან 60 წლისთავს.

ვასავლავი საკაზიონ ღუჟასთან

კახა ბეგრძელ ეოფილა რკინიგზის საგადონო დეპოში. იქ ჰაბამისი მუშაობს. კახას უვალდევირი მოხწონს დეპოში. მოგზებუნე საამქროებში მომუშავს დაბაზნები გოლიათებიდან შევას წარმოგენილი. მაგრამ მაშალაზე მეტად საპატიო დავასთან მისვლა უხარია. იქ სოდ ჰაბამისის ფოტოსურათიდან გავრცელი. სურათის ჭრიმთხ წერია, რომ კომუნისტი გირვე აბაიმუშავდი არის მოწინავე მუშა, გამომგონებელი, რომ ახალგაზრდა თაობა მას უწინესებს მხარს.

ახლახან კახა გვლაპ ეწვია საგადონო დეპოში. არ იყიდროთ, რომ ისევ ჰაბამ მიიჩნავე. არა, ჰაბამ არც კი იცოდა, თუ კახა მიუიღოდა. იმ დღეს თქმიმბრევლები იქ ნიონერებმა მიიღვნეს.

საპატიო დაფის წინ ხაშურის რკინიგზის 25-ე სამუშაო სკოლის ოქტომბრევლება თრი გარსევლიდან ჩამწერივდა. კახას მეგობარმა — გიამ თავისი გარსევლაზე ისახავდა.

თქვა, რომ ნირნათლად შეასრულებენ ოქტომბრევლება წესებს, სკოლის ეზოში დარბაზ ეპავილებს მოუკლიან, 8 მარტისათვის დედებს მოუმზადებენ საჩუქარს — ნახატს, ნაქარგს, ნაძერწს...

კახას მოეწონა ნათქები, ჩვენც ასე მოვიქცითოთ, — თქვა. შეძეგვ თავისი გარსევლავის წევრებს გადასხედ და დაუმატა: „ცისკრის“ თამასს მოვაწეობთო.

— გარგა, ეოჩად! — თქვეს საპატიო დაფისთან მდგრმბა კომპაზიტორევლებმა, — შეჯიბრებში გირვევით. მესამე მეოთხედი რომ დამთავრდება, შეგაძირებით, როგორ გასრულება სიტევას. გამარჯვებული თქტომბრევლების ფოტოსურათს კი ა, აქ, ამ დაფაზე მოვათავსებოთ.

ოქტომბრევლებს სახე გაუბრწეინდათ და ტაბი შეობავეს.

ჩრდილოები ამ დროს კახამ ჰაბამ მოჰკრა თვალი.

იგი მორიდან უღიმოდა მფილიძვილს.

პირველი ჩიზი

კარლო კოგარიძე

უშაბთორ წელიწადი არც თქმულა და არც გა-
გონილა, უთოვლო ზამთარი კი, სულ ცოტა, ხუთი
მაინც მახსოვეს. ქროთი ჩემს პატარა ბიჭობაში იყო:
მთელი საში თვე ისე გვიდა, ფიჭვიც არ ჩამოვარ-
დნილა. პოდა, უქმიდ გვეყრის ციფები. მოვიდოდა
დამჟა, დაეძინებდით და ძილშიც თოვლიანი ზამ-

თარი გვესიზმრებოდა. გათენდნებოდა, ჭიმიანის უსა-
დოთ და ასეთ ცისენ ცურებით გველიცემისგან ქვე-
სერი. უზე კი ან თეთრი მშე ენთო, ან მაღლა-
მაღლა წისული თეთრი ლრუბელი იშეწმოდა, მაკა-
ლედ, ჩენ ბომ ცურებით და ცურებით, დილები უ-
სასად იხველებდნენ გვალებები; უთოვლობას უმ-
სავლობა მოსადებოს. დილებს კიდევ კინ აღარ იცის,
ყველაფერი დაეჯრებათ!

წივიდა ის უთოვლო ზამთარი, ყვავილების სურ-
ნელით გაიარა გაზიაფხულმა, კალოობით — ზაფხულ-
მა, როგორით — შეწოდებომა და, მომდევნო ზამთა-
რიც მოვიდა. მოვიდა და ერთ ღმეს ისეთ თოვლი
დადო, დილით ფანჯრიდან რომ გაიხედე, თალს
არ დაფუჯრე — ჩენი კაბ კინაღმა ზუამდე იჯდა
თოვლში. ბიძაჩემი სიცილით შემოვიდა ოთხში,
ჩურჩელის ჯახი შემოყოლო, დამატოდა და თქა:

— წარწენდელიც არ აინაზოური, ამ დაღო-
ცეიონა!.. მო, ი, ნახავ, აქმდე თოვლი, — ჩემს
თავს შემონ ჯახშე ერთ შრეაველი კადევ გადა-
ზომ, — ბერი რომ არ გავიგრძელო, დღეს სკოლა-
ში ვერ წახვალ, თოვლში დიაკარგები და ერთიც
ვნახოთ, ვეღარ გიმოწევთ, გაშინ?

ის წელს მიეკით სკოლაში და გაკეთოლების გაც-
დენა როგორ შეიძლებოდა? რალა დაგიმაღლოთ და,
სატიროად მოვევშალე. შემატყო ბიძაჩემა და ლი-
მილით მითხრა:

— შენ ოდონდ კე ხანჯალი ჩაგდე ქრქაში და
სხვა რა გზა, აგიკდებ და ისე წაგეუგნ!

მართლაც ამიტოდ და წამიყვანა სკოლაში. ძლიერ
მიარცხვედა თოვლს. სკოლის საჩერში რომ გად-
მომშევ, ისე იყო დაღლილი, სულს ძლიერ ითქვამ-
და, პირისახიდან წურწურით ჩამოსილოდა ოფერი,
ის თველი რათქოდ სცდოდა.

— ექვებანაც მე წაგეუგნ, — მითხრა ბიძაჩემმა და
თავის გაკეთოლულ ბილიქს დაუყენა.

შესვლის ზარი რომ დაიტენა, მერჩებს მარტი
სამნი ცუსხედოთ. მერე და მერე მოგვებანენ და-
ნარჩენები და მეორე გაკეთოლშე უკვე იღარავინ
გვაკლდა.

ვიღრე გაკეთოლები დამთავრდებოდა, მთელი სო-
ფელი გამოვდა და კინ არააღით, კინ — ტკპნა-ტკპნ-ით
ბილიკებიც გაიყანეს. ბილიკებიც გაიყანეს
და დიდი გზებიც გაშემიდეს. ბიძაჩემი ჰინკც ამო-
ვიდა ჩემს წასყანად, მაგრამ გზა იყო და ჩემით
დაებრუნდი ჰინს.

შინ რომ მოვედო, შუბარს მიფიცხვებული სერგო დავინია; ნეშის მოემარჯვებინა და მოხალუებ ხორბალს ასხალდ ძაფებ; ბეჭამ შითხრა, ამისი შეზღუდები სხვაგან წევიდნენ და დაბინდგამდე ჩეკნთან იქნებოთ. სერგო ჩეგნს მეზობლიდ ცხოვრობდა, ერთი წლით იყო ჩეგზე უფროსი და აյი სკოლაშიც ერთი კრისით იყო წინ.

ძაფებ ხორბლის ასხას რომ მორჩა, მაღვე მოვალო, წილსტრა და შინ გაიქცა. ათ წევთასაც არ გაუკლია, დაბრუნდა და კაკანთო მოიტრანა, კოლოთო კიდევ—ბეჭა:

- რას აპირები?—ღიმილით ჰყითხა ბიძაჩემა.
- ჩიტები უნდა დავიტრირო.
- ბერდ, ვინ მოგცა ჩევნი ჩიტების დაჭრის უფლება?
- ჩიტები ცაში ფრენენ, ცა კი ცულასია.
- სწორია!—დაეთანხმა ბიძაჩემი,—მაგრამ ერთი ესეც მიბრძანებ; გიშვავებრი რამეს?
- ჩიტე იძისია, რომ უნდა დაიკიროთ.
- ესეც სწორია!—ისეც დაეთანხმა ბიძაჩემი,—წამილი და ერთად დავუკროთ კაკანთო, —კარი გამოალო და მოტრიალდა, —ჩევნი კარა სად არის, კახა, წელან აქ არ იყო?

შეიცვლი, სასაცილო, რალაც ჩაიფიქრა და აკი მაშინევ კუთხარია:

- ტაბრეკეშ შექრებოდა, ვითომ არ იყო, უცხოს რომ ეშინია!
- არადა კარა არ გვაუდა.

სახლის გვერდით, ლობესთან დაყყარე ბეჭე, გავ-ზალეთ, დავგვთა კაკანთო და უკან გამოეგრუნდით.

ის ცილოთვლიმაბ ჩიტები მობუზნა და დამშეა. სათკებებს, საბარებს, საჩეხებს, თევზებს ეტანგებოდნენ. სიცივით და ზომშილით მობუზული ჩიტის დაპერა ხომ მთლად ცოდვაა.

ამოცველით მეორე სართულზე, გადავიხდეთ ფანჯრიდან და გვედავთ—კაკანაში უკუ გამტულია ჩიტი.

გაიქცა სერგო, გამოსხია მკედარი ჩიტი და კაკანათი ისეც დაგაო.

ბიძაჩემის შეკლარი ჩიტი გამოართეა, დახედა, გადაბრუნ-გამომაბრუნა და ჩაილაპარია:

- საწყალი!.. ვის უბარია თოვლის მოხველა, ვის, აი, ტანჯვად გეტევა ხოლმე, ტანჯვად და სიკვდილიდა.—მეტა წიგნების კარალის უჯრა გამოალო, —აქ შეკინასოთ, თორემ ჩეგნ სიეთ უბედური კარა გვაყას, უცკლილ მოვაპრევს,—მკედარი ჩიტი ისე

ჩილო შარვლის ჯიბეში, სერგომ ვერ დაინახა, კარალის უჯრა კი გასაღებით დიყერა და ის გასაღებიც ჯიბეში ჩილო, —წაელ შეზას ამოციტან. კაკანას არ დაუწყო უბრება, თორემ ჩიტები აღარ მეტყარებიან. მე ვაცი მაგათი გაბმის დრო და თქმითაც მე გეტევით.

ეზოში ჩილო ბიძაჩემი და ორად ირი ღერი შეშის ნაპობი ამოციტან, დაყრა და იქითხა:

- კაკანას თუ უურებოდით? უკუ გაებმებოდა ჩიტი.

გადავისხედეთ — მართლაც გაბმულიყო. გაიქა
სტრო და ამოკტანა, ბიძაჩემს მისწოდა:

— ესეც თუ!

ბიძაჩემშია კარაღის უჯრა გამოალო, ჩიტი ისე
ჯიბში ჩამარა და უჯრაც ისევ გასალებით დაკეტა.

— ჩავალ, ღორს სიმინდს დაფუტრი, თორემ
იქვერობს ჰყურილით იყლებს.

არადა, ღორს არცა გვყვედა.

ამოკტა ბიძაჩემი და გვითხა:

— კავანათს ხომ არ უფალთვალებდით?

— არა, — უპასუხა სტრომ.

— ჩაშინ გაემშეოდა უკვე.

გადავისხედეთ ფანჯრიდან, მართლაც გაბმული-
ყო. სტრომ გაიქა და გამოხსნა. მე სიცილით კვდე-
ბა, ბერა კუმკუბს, ბიძაჩემი კლიმილითა გარტუ-
საეს რისები, ჩუმად, არ გაგვიგოსო.

— ასეა, ხან შეშას იმისზებს ბიძაჩემი, ხან —
ღორს, ხან — ქათამს. გახარებულ სტრომს კიდევ
ამიაჟეს და ამიაჟეს ის ერთი ჩიტი. შექმნედ რომ
ამოკტანა, სიხარულითა თევა:

— ერთსაც გვიმაბამ და ათი იქნება! მერე მორჩა,
კავანათიც უნდა ამოკტანო, თანაც საცაა დაბინდ-
დება კადევაც.

— სწორია! — დაეთანება ბიძაჩემი, — ხომე კადევ
ხდალ უნდა დაიკირო, ჩიტია, ის ხომ არ არის, რა
ჰქონა, ალაზანი, არასოდეს რომ არ გამოალიოს.

სტრომ მეათედ ამოკტანა ჩიტი, მიაწოდა ბიძა-
ჩემს, დასხლეტილი კავანათი ფანჯრის რაფზე შე-
მოძრო და ხელგბის ფშენეტით მოუჯდა ბურას:

— თქვენს ეზოში შევრი ჩიტია, ხელ კადევ
ოცი უნდა დავისირო.

— ესეც სწორია! — ამობოს ბიძაჩემი, რა უფალია
რომ ათი დაიკირო, რა გმირი? უკუ მათ დაიკირო
მეტია ათხე. — თან კარაღის უჯრას სსნის, — ბი-
ჭოს? — გაიოცა უცებ, — მარტო ერთი ჩიტილაა!

სტრომს ეკონა მეტემშებაო და გაეღმია.

— თუ გახსნეს, ეხავ, ღია ხომ არ დამტრი უჯ-
რა? — მეოთხა ბიძაჩემი.

— მო, რაჯერ თუ სამჯერ დავაგუწდა დაკეტა.

— ურ უურებე? — მეტრიზე მუშტი დაიბრუგუ-
ნა, — ომეტ, ჩვენს გაძუულ კატას მოუპარეს!..
ერთხლაც იქნება, დავითხევ კულით!

— კატამ კი არა, უნ მომპარე! — ალრიალდა სტრ-
ომ, დავლო კავანათს ხელი და კარისკენ გაიქა, —
ურ უუთხრა მამაჩემს!

— უნდა უთხრა, მაშ, რატომაც არ უნდა უთხ-
რა — მილიმის ბიძაჩემი, — მარტო უნ რომ იცოდე,
იმას რა ფასი აქს, თუ მას ხარ!

— უნ მომპარე, უნ, უ კურდო! — კარი გა-
მოალო სტრომ და გარეთ გავირდა.

ბიძაჩემს ელიმება.

— მაგის კუუისა როგორ ხდები. — ჯავრობს
ბებია, — რას ერჩი, ბალინა, გიხარუო!

— ჩიდო, კახე, ღორს სიმინდი დაუყარე, — სე-
რიოზულად მითხრა ბიძაჩემმა.

ამათ კი ბებიაც კედება სიცილით.

— ის რა გვალრა, მაშ, გინა ვარ, — ცხრა ჩიტი მო-
კარე, ცხრა ჩიტი ვარუე სიცილელე, ეგრეა, აბა,
გოხედე, იმ ჩიტებს რა ყოფა აქვთ ჩვენს აიგანზე.

სანდოკა

აღმასრულებელი ქუთათაში

ଯାମ୍ବା ତୁ କେର ଦ୍ୟାମିବୁ,
ପ୍ରିକରା ତୁ କେର ଗମିଲାରୀଜା,—
ମେ କୁମିଳାଲୁଣ ଶ୍ଵେତିଶ୍ଵେତିଲୁ,
କ୍ରୀମ ପାତ୍ରିହା ସାନ୍ତ୍ରିକ୍ଷୁଳୀ।

ଲାଲଦାର ରାମ ଅଲ୍ପରୀଶିତ
ଶ୍ଵେତିଶ୍ଵେତା—ଦୁଃଖୁଶିଲୁଙ୍ଗ
ଦା ସବିଶ୍ଵାମୀଙ୍କ କିନ୍ତୁଶ୍ଵେତ
ପୁନ୍ରୋତ୍ଥରୁ ଶ୍ଵେତିଶ୍ଵେତବୁ।

କିମ୍ବାଲୁଙ୍ଗିଲୁଙ୍ଗ ଫାର୍ତ୍ତିକାଳି,
ଶ୍ଵେତିଶ୍ଵେତିଶ୍ଵେତିଶ୍ଵେତ
ଦା ତୁମ୍ଭପା କେର ଦ୍ୟାମିବୁ,
ତୁମ୍ଭପା କେର ଗମିଲାରୀଜା,

დაიფრინა დევები,
მთის იქით გადადენა,
ავტომატი თავისი
ქვლავ ვაზნებით დატენა.
დაუშინა მტრის ჯარებს
ქვემები და შაშხანა
და აუშვა თბილისში
გამარჯვების მაშალა...
ასეთია სანდრიკა,—
უშიშარი, მამაცი,
„დედა ენას“ კითხულობს,
არ გეგონოთ ზარმაცი.

ნაზარი განაცა მორჩილაპისა

თამაზის ციხე-დარბაზი

ავთანდილ გურგელი

თაგუნიამ ააგო,
დიდი ციხე-დარბაზი,
სალ კლდესავით მაგარი,
მაღალი და ლამაზი.

რეინის ბალოც იყიდა,
რეინის ჯაჭვიც იყიდა,
შერე ბიჭებს ციხიდან
გადასძახა რისითა:

— კველამ იცით, ვერაგმა
ფისუნიამ რა გვიყო:

დაგვარბია,
გაგვთელა,
აგვაონრა,
აგვიყლო...
ამ ცანეში
ჩავაგდოთ,
ამ ჰალოზე
დაგვაბათ,
მზის სხივით ვერ იხილოს,
მიგურულოთ დარაბა.

სამ თვეს ალარ ეაღირსოთ
სასმელია და
საჭმელი,
დავაცალოთ,
დავაჭროთ
ვებერთელა ქლანჭები...
ვირთხამ უთხრა:

— ციხე გაქვს
ყველასაგან ნაქები,
შემცული და
ჰექრული,
საუცხოოდ ნაგები.
ფისუნიას მაკრატლით
კლანჭებს თუკი დავაჭრით,
დიდი სიამოვნებით
ვებერბოლი დარაჯვი...
...მაკრატლით სასწრაფოდ
იქვე გამოიჭედა.
ის კი არეის უქითხაეს,
ფისოს ვინ დაიჭერდა.

ზენქანი

შოთა აღისანდოვის

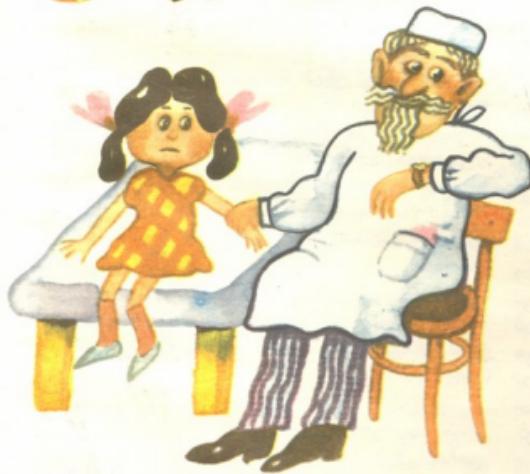
ამ ღილას უფროს ძამიკოს
ეხვეწებოლა ბაქარი:

- თუ ჩემი ძმა ხარ, ზალიკო,
მათხოვე შენი ფანქარი.
- შენ რომ ფანქარი გიჭირავს,
მაგ ფანქარს გთომ რა უშეგვს!
- რა და, დავწერე თუ არა,
სულ შეცდომები დაუშეა.

ჩეკუჩი

— რა სათამაშოც გიყიდე,
ყველა გატებე, ბაჩა?
ბიჭუნარ მამას შეხედა:
— არა, ჩაქუჩი დარჩა!

ნოჩი კაციანზი

— ქარგად გაგსინჯა ექიმზა,
მიაჩე შვილო ერთი?
— არც ისე ქარგად, მამიკო,—
შესჩივლა ციცქება ქეთიმ,
— ეპინა ჩემი მაჯა და
იჯდა თავისთვის წყნარად,
თან საჲს დასჩერებოლა,
მუშაობსო თუ არა.

30 გინის მანქანა

მზია ხეთაგური

არის ერთი ბიჭი — ბააღური, ღიღი აპირებული ვინმეა, ყოველ ზღაპარს ასე მაწყებინებს: იყო და არა იყო რა, მანქანაზე ჟეფეთზი რა იქნებოდა. ყოველთვის ასეა; სურ მანქანა და მანქანა. ბურის მაღაბიაში ჟეფად და, მანქანა მიმიღეთ, ზომპარში წავიყანთ და, მანქანა მიჩვენთო. იძენი სათამაშო მანქანა გვაყიდინა, იმ ფასად ერთ ნამდევი „უიგულს“ შევიძენით.

პრიდა, მისმინეთ, ერთ ნამდევი ამბავს მოგიყვებით: იყო და არა იყო რა, იყო ერთი მანქანა. სათამაშოების მაღაბის გიტრინაში იღდა და ადგიღიდან არ იძროდა. იყოდებოდნენ და იყიდებოდნენ დახმატები ნაირ-ნაირი სათამაშოები. ის კი ამაღლ ედოდა თაგის მყიდვებს. ისე მობეჭრა ერთ ადგიღებ გვიმა, იმაშეც და-თანხმებოდა, რომელიმე ცეკვე ბიჭს ნაწილ-ნა-

წილ და შაბა და მერე თუნდაც ალარ აეწყო. გიტრინის წინ ზშირად მოუსმენია ასეთი საუბარი:

— მამა, — შეხედ, რა დამაბი მანქანაა, მიყიდე, რა!

— რომელი, ესა? მართდაც, დამაბია, შევიღო და ვიყიღოთ.

გიტრინის მანქანა ძარიდან ბორბებამდე წითელებოდა, ალედებოდა, იმერ მიეცემოდა, ნამდგრად მიტყირან. მაგრამ თქვენც არ მომიგვეზოთ, მუშარა კოველების მისი ტყუპისცად ყიდულობდა... ასე გავიდა ბაჟული, შემოღომა და ზართარიც დაიწყო.

ერთხედ, მაღაბიაში მასასთან ერთად ბააღური შევიდა. თოვება. ბააღურმა და მამამ გამყიფებ ქაღას მანქანა სთხოვეს. ქაღაც თარიღან გაღმოიღო.

— ეგ არა, ვიტრინაში რომ დევს, ის მინდა!

— ისეთი მანქანები სურ გავყიდეთ. ერთი კირის შემდეგ გვექნებაო, — უსასუსა გამუიღებელმა.

— Այ ս՛ոռհեք ու մանկանա մոնքա, ցուրինա՛նի հոմ ջցիք, — ակենիս ծառաջուրմի.

— Այ մանք լոնքա ուզգիք, առ ոչուրեքա!

— Հարամի? — ցայցուրինա ծովմա.

— Խորամաթօնսատցուն, հատա պայցը մանահոն, հողառոն սատամա՛նոցի ոչուրեքա հցուն մալա-նիա՛նո.

— Համբենո եանու մանք ջցիք, ոռօռ առ ակուն? — Կրյմդո մոռուն ծառաջուրնես.

— Հարամ ակու ոռօռու? — ցայցուրինա ցամպու-ցը յանը.

— Աճա, տշցը քաջայիտ ցուրինա՛նի դա ահսաց ֆանցըց, ցայցեքտ.

մամաս ցայցընա. ցամպուցըմա յամի ֆանձո մալդա սփունա դա ցուրինոն մանկանա նշէքը.

— Կահցո, — ստեռնա ծոկն, — հապ ոյնցիքա, ոյ-նիքա, ֆանօլու.

Եղանակ քաթամթօնա՛նու ացերամնօնու ծառաջու-րուն նյցընու ալմանինդա. մանկանա մանունց ոցին-նու ծացնչուն նյցընուն սուռնու դա ջորինոն ոյ-հեքուն սոխարուն կրյմընու ֆամանցուրը.

ծառաջուրմի ցահցօք ցրեցինսաթուրուտ ամռայի՛նիարա.

— Տցընու՞ արձատ տռուցուն ֆյանը նյամուց-նա ցուրինոն մոնուգան, — տյցա ցամպուցըմա, հցա-հու ալլու դա ցուրինա՛նու ցաթակահա, հստա մոնա ցայցիմոնցա. մացհամ մոնա նյոնուգան մթհարու ոչու, սատամա՛նոցի զո մանունց պայցը նցընու ժյունիա տցարու. Ռոհուրա տռչունա դա քառունու, յշիմո ակծորուրու դա սեուրու, մամուն դա կշիրըլցը. նունցու նյուրա առ լցինուրա նունցուն կրյմընուն, ոցու տռչունասացուտ ցայցիհցուրա ընկուրա.

— յշիմո ակծորուրու դա սեուրու մացցուցուտ! — տեռուցու ցամպուցըմա նարահա ցաղոնամ դա մուսեա ջցեամ. ցամպուցըմա յամի յանը ջանը ցանցը, սազաւ յշիմո ակծորուրու դա սեուրու նյուրու, մերյ ծառաջուրուն նյունու մոմիցպայցըն մանկանա դա սա-տամա՛նոցի ցուրինուրա ցամռուշիուր ցաղոնան.

ամուն նյամուց, հստամթօն ծառաջուրմի ոմ ցուր-ինոն հայահա, մոյիհցընա, հոմ սատամա՛նոցի ալլա նյնընդուրա լուրինու, ուսուն նյուր որուրու ըլլեւ կյցըլուպանցնոն ցուրինուն դա մերյ մատ ացցուն նյուա սատամա՛նոցի ոյցացընեն.

მეცნიერება
საბჭოო კულტურის
მუზეუმი

გეგი რე შვილიშვილი

ა. გოგიაშვილი

დილით ზურივობ შესძახა:
 — თოვლი მოსულა დიდი...
 — აღქი! შენს ფანჯარაზე
 გიგაშებდა ჩიტი.
 — ალბათ მომივდა... ბებია,
 ზამთრობით რას ჭამს ჩიტი?
 შესე, ჩაცუცქდა ფიხუნა,
 ჩიტს ეპარება ფლიდი.
 აგერ, შაჟებიც მოფრინდნენ,
 საწელებს როგორა მიათ,
 ბებო, საკენკი მიეცი,
 ქარი დავტოვოთ დია.
 — აგერ, საკენკიც უერდათ,
 ჩაქნ რომ მოვედით, დაფრთხენ,
 ბგონია, ჩიტებს შიმშილით
 მოვლით დიდი საფრთხე?
 შაგათ საკვები სხვადა აქვთ,
 ქარის და ჭიის ნაცვლიდ
 გებსლებიან სუროს და
 ურმის ჩამომჭენარ მარცალის.
 მარად მწვანე ხე—ზოგზოგი
 ნაყოფით არის საჭა,
 დაფესფუნებენ ჩიტები,
 ტბილიდ ცხოვრობენ ასე.
 — ქარგი ბებო ხარ!—თქვა ზურაბ,
 ციგას დაბალი სელი,
 ბიჭი ფერდობსე დაქშებ,
 შესძახა:—ჰერი, ჰერი!

ნაზარეთი გაუს ლეისამისა

ԵՐԵՒ ԿՈՎՈՍ ՑԼԱԿԱՐՈ

ნიცვალების განვითარების

იყო და არა იყო რა, იყო ერთი პატარა ბიჭი. ერთხელ ამ ბიჭს დედამ უთხრა:

— ბებიასთან წალა, ჭიშარი შეაღვ. ეზო-
ში სამურაბე კალით სავსე კალათა იღებე-
ბა, მხარეზე შეიღვი და მომიტანეო.

ბიქუნას ძალიან უყვარდა კალის მურაბა,
სიხარულით გაიქცა კალათის მოსატანად.

— გოქო, გოქუნაგ! — შესძინა ბიჭმა, — მე
ძალიან დავიღალე, წასკლის თავი აღარა
მაქვეს, მოღი, სიკეთო ჰერენ, ბებიაჩმის ეზოში
შედი, კიშართან სამურაბა კაკლით საცსკლ
კალათა დგას, გაუყარო ეფ შენი კოხტა ლინ-
გი და მომიცუხუნდ. მე მხარზე შევიღავა
და დედას წაკულებ, დედა გემრიელ მურაბას
მოხარშავს. თუ ახლწელს ჩვენთან მოხვალ
ტკბილად დაგაბერებო.

— ვერა, ვერ წავალ, ბებიაშვილი ქვას მდრუ-

ზაფს ფერდში, ნეკნებს ჩამამტვრევს,—თქვა გოქმა.

— ფიქრი ნუ გაქვს, ბებია შინ არ არის,
ვენახშია წასული საფურჩხად.

— ღრუტ, ღრუტ, მშ, წავალ,—დაიღუტ-
ტუნა გოჭა და ხტუნვა—ხტუნვით დაეშვა ბი-
ლიკზე. გოჭი მიხტის ბილიკზე. ბიჭუნა კი
ზის გრილოში და ოცნებობს: «კალით სავ-
სე კალათას დედა მივუტან, დედა კარალს
ჯვრ შპიან წყალში მოსაჩრდეს, მერე შეა-
რიანში, ბოლოს სილოუში ჩასკრის. პატარა
დღობანის პარქს შეკრავს. შეიგ ჩადებს ვა-
ნიოის ტოტებს, მიხაკარიჩისონ, კიდევ სხვა
სანელებლებს და აღუღებულ მურაბაში უძა-
ხებს.

ამ ოცნებაშია ბიჭი, თან გზას გაპყურებს. გოქს ელოდება, მაგრამ სად არის გოქი!

— ნეტავი რატომ არ მოდის, აქმდე რას აკეთებსი? — გაიფიქრა ბიჭა და ბილიკზე ახლა გაფხორილი, მეტებებანი ინდაური გამოჩნდა.

— ინდაურო, ინდაურო, — უთხრა ბიჭა, — მე ძალიან დაეიდალე, მოდი, შენ წადა ბებიათან, ნისკარტით ჭიშვარი შეაღე, იქვე სამურაბე კაკლით სავსე კალათა იღებება, გადაიკიდე შეს ხორკლიან კისერზე და აქ მომიტანე. მე დედას წავუღებ, დედა გემრიელ მურაბას მოხარშავს, თუ ახალწელს ჩვენთან მობრძანნები, ტრბილად დაგაბერებდა.

— ყურუმ, ყურუმ, წავიდოდი, მაგრამ ბებიაშენისა მეშინი, ჯოხით გამოიწვევა, სადღაურ გამაბუღებს, იქიდან სახლისაეწენ გზას ვეღარ გავიგზებ და მორჩა... ტურას ან მელას გადავეყურებით.

— ნუ გვშინიან, ბებია შინ არ არის, ვენახშია წასული საფურჩხანდ.

— ჰმ, მაში, წავალ, — დაირობროსა ინდაურმა და გზას გაუღდა. მიდის ინდაური, მაიძაუწებს ბილიკზე, ბიჭი კი ისევ ღლიბის ძირას გრილოში ზის და ოცნებობს, როგორ მოხარშავს დედა კაკლის მურაბას დიდ, ახალ-მოკალულ, სპილენძის ქვაბში და, როგორ გამოწუწის სურნელოვანი სანელებლებით გამორცხილ ბაოქს.

კარგა ღრუ გავიდა. ღობეში ამოხრდილი აკაციების ჩრდილი დაგრძელდა, ინდაური მაინც არ ჩანდა, არც იმან მოიტანა სამურაბე კაკლით სავსე კალათა.

ელოდება ბიჭი ინდაურს, ელოდება და, აი, ბილიკზე მამალმა არ ჩამიირა!

— მამალო, მამალო, ოქროს ფრიჭონანი, ლალის ბიბილოვანო, მე ძალიან დაუტერდებია წასვლა, მოდი, შენ წადა ბებიათან, შედი ესოში, ჭიშვართან კირში გამოყვანილი სამურაბე კაკლით სავსე კალათა დეას, გადაიკიდე მეგ ღონიერ ფრთხებზე და მომიტებენენ. მე მხარს შევიდგამ და დედას წავუღებ. დედა გემრიელ მურაბას მოხარშავს, თუ ახალ წელს ჩვენთან მოხვალ. ტკბილად დაგაბერებდა.

— წავიდოდი, მაგრამ ბებიამ ჯოხი რომ მიღრუხოს და ფეხი მომტეხოს?

— ბებია შინ არ არის, ვენახშია წასული საფურჩხანდ.

— მაში წავალ, — თქვა მამალმა და გზას გაუღდა.

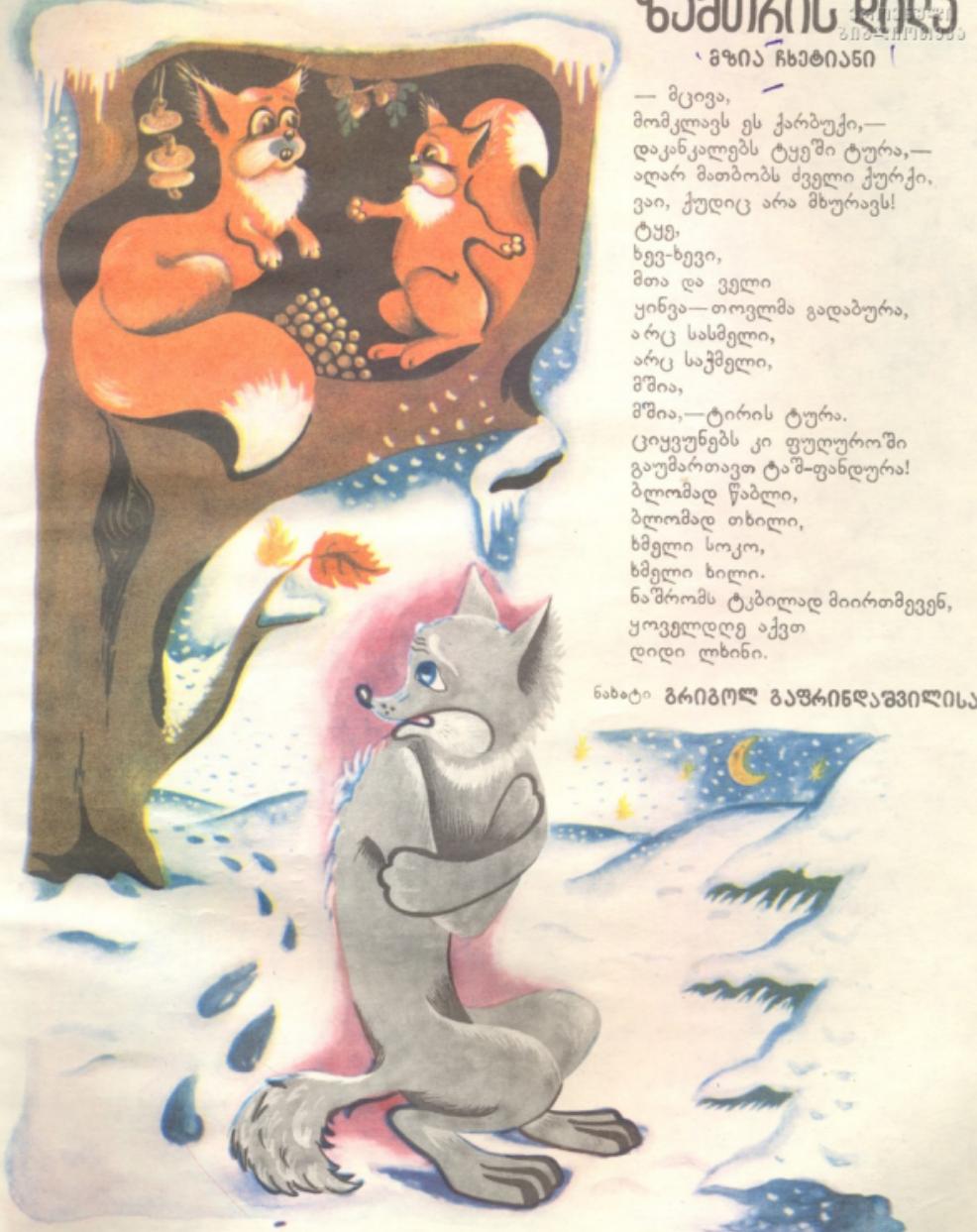
მიდის მმალი, მიაბაკუნებს ბილიკზე, ბიჭი კი ხან რბილ მწვანეზე კოტრიალობს, ხან — წამოჯვებას და ოცნებობს; როგორ გამოწუწინის სანელებლებით გამორცხილ სურნელოვანი პარქს.

მოსალამოვდა, მზე უკვე მთებისექნ გადაიხარა, მამალი მიინც არა ჩან. კიღევ დიდაბანს ელოდა ბიჭუნა. რავი მაბლიუ არ გამოჩნდა, ადგა და ოკითონ წაბრძანდა. ჩაიარა ბილიკი ზორებ-ზორებით, შევიდ ბებიას ეშოში, მაგრამ რა ხედავს! გოჭს კალათა მოუკირქვებია, მთელი ეზო კაკლით მოუტბინა. მამალი და ინდაურიც იქ არიან, ფეხით ქექავენ კაკალს. აბა, რალის წაილებდა ბიჭი, ხელუარიელი გამობრუნვდა. ჰოდა, ის პატარა ბიჭუნა თუ სურნელოვანი სანელებლებით საეს პარქს ვეღარ გამოწუწინის და ვეღარ ახალ წელს დედის მოხარშულ პრიალ-პრიალა კაკლის მურაბით ჩაიკულოზებს პირს, თავის სიზარმაცეს დააბრალოს.

ზამთრის გიგანტები

მარტინ აბრამოვის მიხედვით

• გურია ჩხეთიანი •

— მცივა,
მომქინავს ეს ქარბუქი,—
და კანკალებს ტყეში ტურა,—
არარ მათბობს ძველი ქურქი,
ვაი, ქუდიც არა მხურავს!
ტყეშ;
ხევ-ხევი,
მთა და ველი
ყინვა—თოვლმა გადაბურა,
არც სასმელი,
არც საჭმელი,
მშია,
მშია,—ტირის ტურა.
ციყვუნებს კი ფულუროში
გაუმართავთ ტაშ-ფანდურა!
ბლომად წაბლი,
ბლომად თხილი,
ხმელი სოკო,
ხმელი ხილი.
ნაშრომს ტკბილდ მიირთმევენ,
ცოველდღე აქვთ
დიდი ლხინი.

ნაბატი გრიგოლ გაფრინდაშვილისა

პეტი

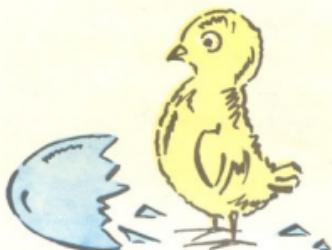
სელსან აგდალაძე

- რა კარგი გოგო ყოფილხარ,
ჩემო პატარა ქეთი.
რამდენი წლის ხარ?
- რამდენი?
ღება, რომ მოვა გერცყი!

ნინიდა

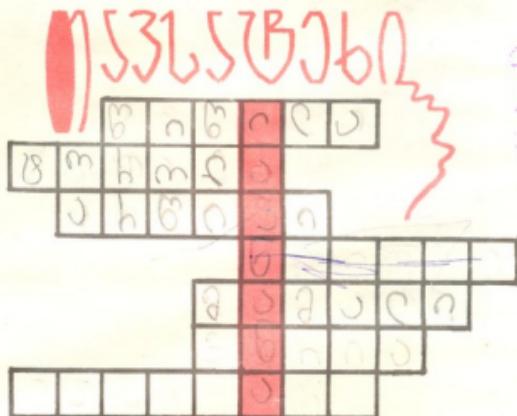
დავიბაზუ თუ არა,
ფეხი ღავეგი მიწაბეტ,
იცის ცამ და ქვეყანამ,
გაფიარე იმწამსვე.

ზამთარი თბილისში

მეღვა ხომასერიძე

თოვლის ფაფქმა შავნაბადას
და ზახათას მოების გარდა,—
სერებიც და გორაკებიც
ერთონად გადაბარდნა...
უკედა ქუჩა, უკელა სკერი
თეთრი უკრიფთ შეფიცქულა
და მთაჭმინდა მოჩანს შორით,
როგორც დიდი ბამბის ქულა.

შეაგვით ცარიელი უჯრედები ფრინველთა
სახელწოდებებით ისე, რომ ფრიდ სკეტში
მიიღოთ ქართული ცნობილი სიმღერის სა-
ხელწოდება.

შეადგინა წალენჯის რაიონის კანთის
სკოლის მოსწავლემ ასა ხუბულიამ.

ଟୋହମାରମ୍ଭ

କେଣ୍ଠି ଦୀନସାହେଲିପା

ଶେଷମ, କୁର୍ବାଳ କେନ୍ଦ୍ରମରିଶ
ଗ୍ରେନ୍‌ଗ୍ରେନ ଲୋହାକ ଫୋଟୋଫିଲ୍‌ବ୍ସ,
ଶୁରତୀ ପାଲା ମୋହିଶୁରାତ୍ରି,
ମେଦ୍‌ଯିରୁନ୍‌ବ୍ୟୁତ, ବୋଲ୍‌ବ୍ୟୁତ.
କ୍ରେମି ପାର୍କର, ଶେଷମର,
ପାଲା, ଏଣ୍ ଗ୍ରେନ୍‌ଗ୍ରେନିବ୍ସ,
ମେଦ୍‌ଯି ପାଲା ମେଦ୍‌ଯିଲ୍‌ବ୍ସ,
କ୍ରେମାଜ ରାମ ରାମିନ୍‌ବ୍ସିନ୍‌ବ୍ସ.

ପାନ୍ଧୀ

ପାନ୍ଧୀର କାରାପା

ଦ୍ରାଙ୍ଗାବାରଲାବି ପ୍ର୍ୟଶି କାରା,
ମାନ୍ ରା-ପୁନ୍ତ୍ରିତ ପ୍ରୋତ୍ତା ମାନ୍ ରା.
ଶୁବ୍ରାରୀର ଦାତୁନ୍ତିନାବ—
ମାନ୍ ରାବ ମାନ୍ ରା ମିଗମାରୁ...

୧୫୭୮୦

ଅଜ୍ଞାତ

ଜୀବନୀ

ଲାଲା ତେବେଲୀବା

ଫୁଲ୍‌କୁଣ୍ଡ, ଫୁଲ୍‌କୁଣ୍ଡ, ଫୁଲ୍‌କୁଣ୍ଡା,
ମାଲାମା ପାଶି ରୂପ୍‌କୁଣ୍ଡବା...
ମେଲ୍‌ର ଫାରଫାର୍ତ୍ତ-ଫାରଫାର୍ତ୍ତ
ବ୍ୟାଲ-ମିନଦୁରନ୍‌ତ୍ରୀଶ ରୂପ୍‌କୁଣ୍ଡବା...
ଦାଲଦା ତେତରିର ଶିଶ୍ରେଷ୍ଠିଲୀ ଫୁଲ୍‌କୁଣ୍ଡ,
ଅଲବାତ ମାଲାମାପ ରୂପ୍‌କୁଣ୍ଡବା.

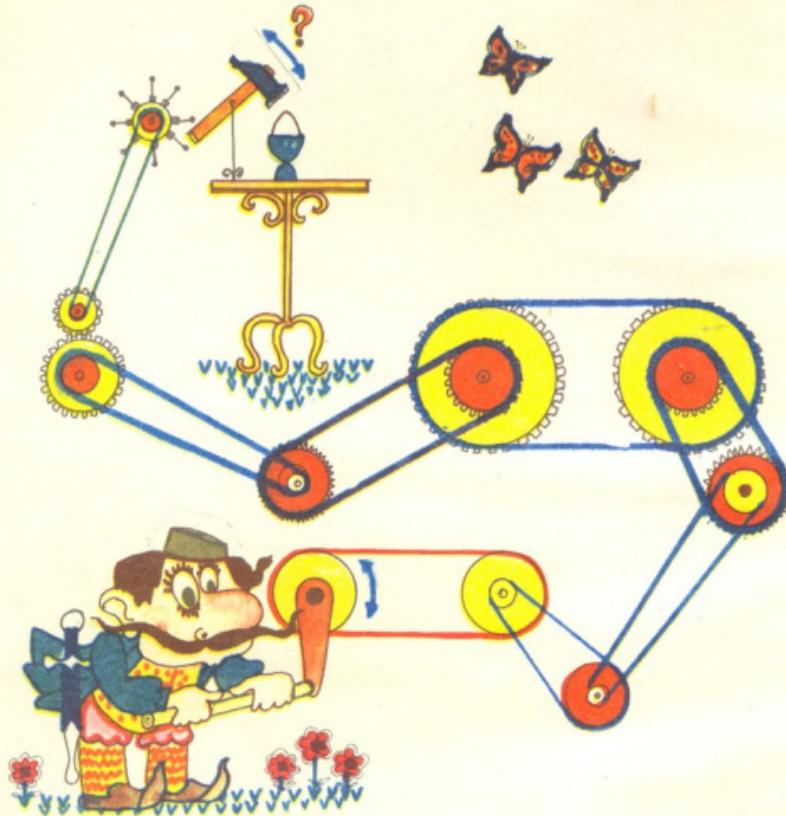
କାହାରେକା କିମରାହା

କେବା ଲାଲାଚାପା

ଶିନ୍‌ଶିବ ଫୁଲା ଦାମବାନ୍,
ବାଲାକ୍‌କ୍‌କ୍ ଦାମବାନ୍,
ନରି ପ୍ରାଚାର ମାର୍ଗବାଲାନ୍,
ଶୈରକିନ୍‌ରା ଫାରଫାର୍ତ୍ତିନ୍.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐՆ ԱՎԱ-
ՀԱՅԱՆ. ՀԱՅ ԲԱՐԵՎԵՐԱ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԲԱՐՁՐԵՄՆԵՐՆ ԱՎԱՀԱՆՆԵՐՆ Ե՞ն?

卷之三

ნაბეჭდი მისამართი სოლომონვისა

କିମ୍ବାର ଶୁଦ୍ଧିତାରେ ଉପରେ କାହାରେବେଳେ ଏହାରେ କାହାରେବେଳେ

1/82 මුදලක් - 93-10-32, 93-98-17; සං මුදලක් - 93-98-16, පෙන්වන - 93-98-19, විමුදුවක් - 93-98-16.